

Bazy danych

Rodzaje baz danych

Bazy kartotekowe	W bazach kartotekowych każda tablica danych jest samodzielnym dokumentem i nie może współpracować z innymi tablicami. Z baz tego typu korzystają liczne programy typu: książka telefoniczna, książka kucharska, spisy książek, kaset i inne. Wspólną cechą tych baz jest ich zastosowanie w jednym wybranym celu.
Bazy hierarchiczne	W modelu hierarchicznym dane są przechowywane na zasadzie rekordów nadrzędnych-podrzędnych, tzn. rekordy przypominają strukturę drzewa. Każdy rekord (z wyjątkiem głównego) jest związany z dokładnie jednym rekordem nadrzędnym.
Bazy relacyjne	W bazach relacyjnych wiele tablic danych może współpracować ze sobą (są między sobą powiązane). Bazy relacyjne posiadają wewnętrzne języki programowania, wykorzystujące zwykle SQL do operowania na danych, za pomocą których tworzone są zaawansowane funkcje obsługi danych.
Bazy obiektowe	W bazach obiektowych dane przechowywane są w strukturach obiektowych (zdefiniowanych jako klasy). Koncepcje akademickie dotyczące baz obiektowych były najbardziej popularne w latach 90. Współcześnie popularność tego tematu zmalała, choć prace badawcze nad nimi nadal trwają, a na rynku pojawiły się obiektowe SZBD (np. Versant, db4o, LoXiM).
Bazy relacyjno-obiektowe	Bazy relacyjno-obiektowe pozwalają na manipulowanie danymi jako zestawem obiektów, posiadają jednak bazę relacyjną jako wewnętrzny mechanizm przechowywania danych.
Bazy strumieniowe	Strumieniowa baza danych to baza danych, w której dane są przedstawione w postaci zbioru strumieni danych. System zarządzania taką bazą nazywany jest strumieniowym systemem zarządzania danymi (DSMS - ang. Data Stream Management System).
Bazy temporalne	Jest odmianą bazy relacyjnej, w której każdy rekord posiada stempel czasowy, określający czas w jakim wartość jest prawdziwa. Posiada także operatory algebry relacyjnej, które pozwalają operować na danych temporalnych (wyciągać historię).
Bazy nierelacyjne	Pod pojęciem bazy nierelacyjnej (NoSQL database) najczęściej rozumie się przechowywanie danych w formie listy par obiektów klucz-wartość, w których nie występują powiązania relacyjne między przechowywanymi obiektami. W bazie NoSQL najczęściej nie ma wymagania aby obiekty były jednorodne pod względem struktury. Przykładem MongoDB

Aby rozpocząć pracę potrzebny jest serwer obsługujący **PHP** oraz

MySQL. Należy zainstalować serwer na komputerze.

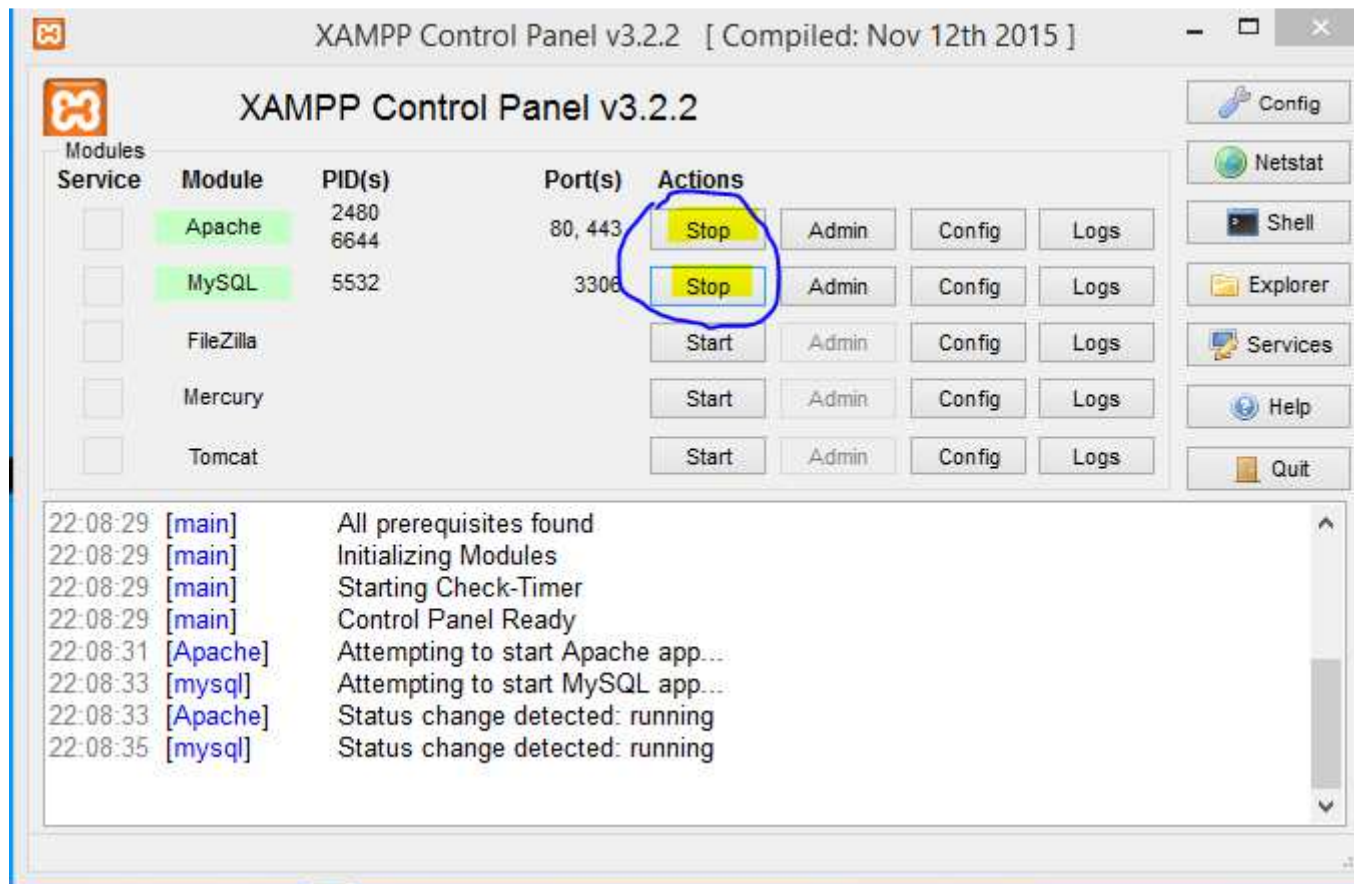
XAMPP jest najpopularniejszym pakietem serwera WWW dla PHP.

Jest to pakiet, który głównie zawiera serwer Apache, bazę danych MySQL oraz interpreter języków PHP i Perl.

Jest on kompletnie darmowy i łatwy w instalacji oraz użyciu oraz dostępny dla Windowsa, Linuksa i OS X.

Więcej informacji o XAMPP, pliki instalacyjne oraz tutorial instalacji można znaleźć na: <https://www.apachefriends.org/pl/index.html>

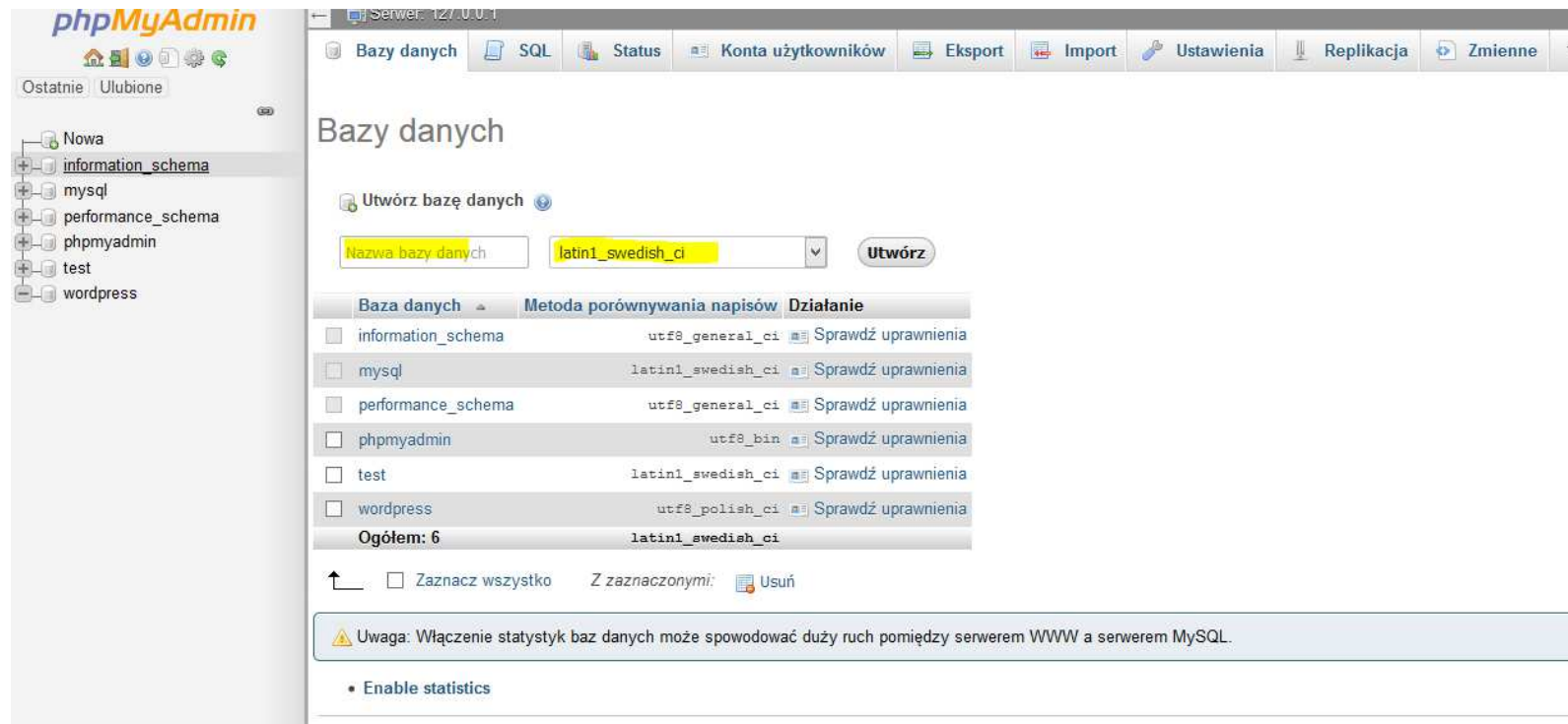
Po zainstalowaniu XAMPPa i uruchomieniu zostanie otwarty panel kontrolny podobny do tego poniżej.

Po Wejściu na link <http://localhost/phpmyadmin/index.php> pojawi się nam palne phpmyadm.

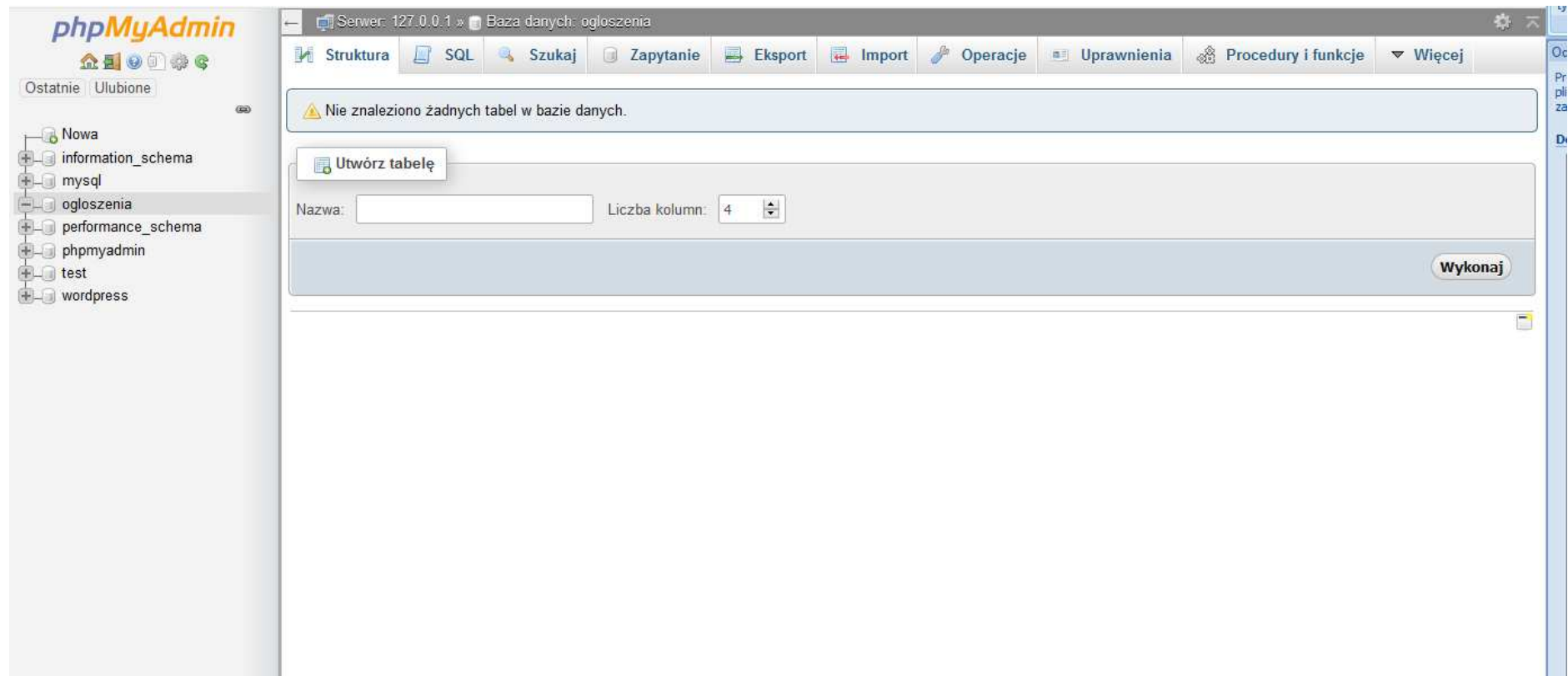
The screenshot displays the phpMyAdmin web interface. At the top, a navigation bar contains tabs for 'Bazy danych', 'SQL', 'Status', 'Konta użytkowników', 'Eksport', 'Import', 'Ustawienia', 'Replikacja', 'Zmienne', and 'Więcej'. The left sidebar shows a tree of databases: 'information_schema', 'mysql', 'performance_schema', 'phpmyadmin', 'test', and 'wordpress'. The main content area is divided into three sections: 'Ustawienia ogólne', 'Ustawienia wyglądu', and 'Serwer bazy danych'. The 'Ustawienia ogólne' section shows 'Sortowanie połączenie z serwerem' set to 'utf8mb4_unicode_ci'. The 'Ustawienia wyglądu' section shows 'Język - Language' set to 'Polski - Polish', 'Motyw' set to 'pmahomme', and 'Rozmiar czcionki' set to '82%'. The 'Serwer bazy danych' section lists server details: 'Serwer: 127.0.0.1 via TCP/IP', 'Typ serwera: MariaDB', 'Połączenie z serwerem: SSL is not being used', 'Wersja serwera: 10.1.34-MariaDB - mariadb.org binary distribution', 'Wersja protokołu: 10', 'Użytkownik: root@localhost', and 'Kodowanie znaków serwera: UTF-8 Unicode (utf8)'. The 'Serwer WWW' section lists: 'Apache/2.4.33 (Win32) OpenSSL/1.1.0h PHP/7.2.7', 'Wersja klienta bazy danych: libmysql - mysqlnd 5.0.12-dev - 20150407 - \$Id: 38fea24f2847fa7519001be390c98ae0acafe387 \$', 'Rozszerzenie PHP: mysqli, curl, mbstring', and 'Wersja PHP: 7.2.7'. The 'phpMyAdmin' section lists: 'Informacja o wersji: 4.8.2, ostatnia stabilna wersja: 4.9.0.1', 'Dokumentacja', 'Oficjalna strona phpMyAdmina', and 'Współpraca'.

Po naciśnięciu Nowa, pokaże się okno

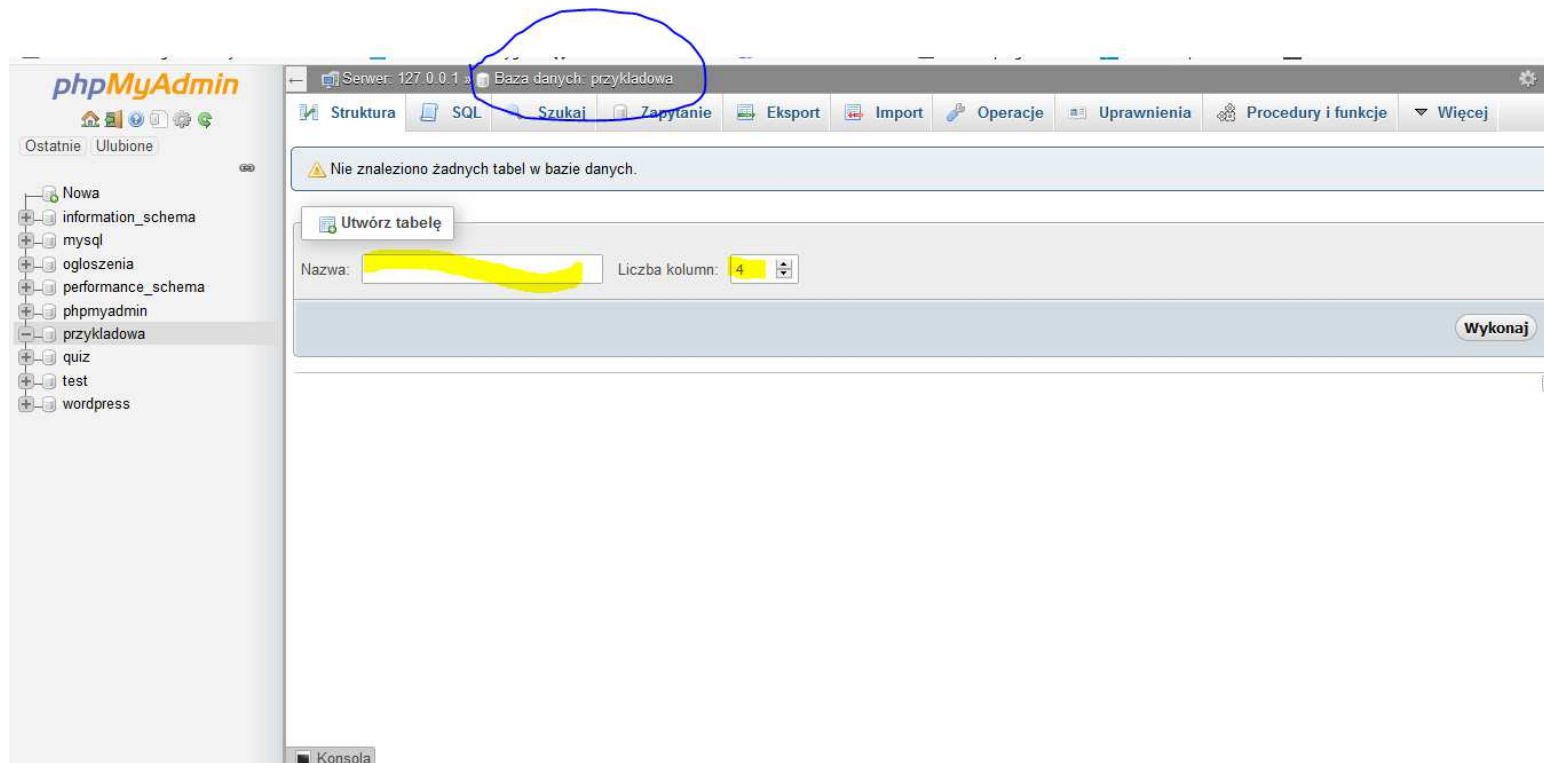

W pierwszym podajemy nazwę naszej bazy a drugie zmieniamy kodowanie na polskie znaki utf8_polich_ci.

W menu po prawej stronie nasza baza się pokaże po kliknięciu w jej nazwę
pokaż nam się okno

Po utworzeniu bazy i kliknięciu w jej nazwę po prawej stronie pokazuje się okno umożliwiające tworzenie tabel

tworzenie tabeli

Struktura

Nazwa	Typ	Długość/Wartości	Ustawienia domyślne	Metoda porównywania napisów	Atrybuty	Null	Indeks	A_J	Komentarze	Wirtualność	Przenieść kolumnę	Typ MIME
Wybierz z centralnych kolumn	INT		Brak			☐	---	☐				
Wybierz z centralnych kolumn	INT		Brak			☐	---	☐				
Wybierz z centralnych kolumn	INT		Brak			☐	---	☐				

Komentarze tabeli: Sortowanie: Silnik składowania: InnoDB

Definicja podziału: (Lista wyrażeń lub kolumn)

Partycja według: Partycje:

Podgląd SQL Zapisz

nazwa - nazwa naszego pola np. tytuł, id

typ – rodzaj danych jakie będą przechowywane

A_J – auto incrementacja , MySQL sam pilnuje żeby wartości liczbowe się nie powtarzały

INT	liczby całkowite przechowuje liczby od -2.147.483.648 do 2.147.483.647 zajmuje 4 bajty
FLOAT	Liczba rzeczywista zmiennoprzecinkowa
TEXT	Napis łańcuch znaków max długości 65.535 znaków
DATA	Data w formacie RRRR-MM-DD

Oczywiście nie zawsze trzeba tworzyć samemu bazę phpmyadmin daje nam możliwości importu bazy. Nie zbędny jest nam plik o rozszerzeniu .sql

W górnym pasku narzędzi klikamy w „importuj”

otworzy się okno

The image shows the 'Import do tabeli "pytania"' window in phpMyAdmin. It contains the following sections:

- Plik do importu:** A section for selecting a file. It includes a text box with a 'Przeglądaj...' button, a status message 'Nie wybrano pliku.', and a size limit '(Maksymalny rozmiar: 2,048KB)'. Below this is a note about file encoding and a dropdown menu set to 'utf-8'.
- Częściowy import:** A section with a checked checkbox 'Allow the interruption of an import in case the script detects it is close to the PHP timeout limit.' and a numeric input field for 'Pomiń tę liczbę zapytań (dla SQL), zaczynając od pierwszej:' set to '0'.
- Inne opcje:** A section with a checked checkbox 'Włącz sprawdzanie kluczy obcych'.
- Format:** A dropdown menu set to 'SQL'.
- Specyficzne opcje formatu:** A section with a dropdown menu for 'Tryb zgodności SQL:' set to 'NONE' and a checked checkbox 'Nie używaj AUTO_INCREMENT dla wartości zerowych'.

At the bottom left is a yellow 'Wykonaj' button.

Nasz baza wygląda tak (baza do importu załączona do wykładów)
nazwa naszej tabeli to „pytania”

id	tresc	odpa	odpb	odpc	odpd	answer	kategoria	rok
1	Wypisanie na ekranie zawartości zmiennej char s = ...	cin<<s	cout<>>s	cout<<s	cin<>>s	c	programowanie	2012
2	Destruktor w języku C++ to metoda	wywoływana w momencie usuwania obiektu	wywoływana w momencie tworzenia obiektu	zwalnijająca pamięć przydzieloną dynamicznie w obie...	porządkująca pamięć operacyjną po usuniętych obiek...	a	programowanie	2009
3	Dziedziczenie w programowaniu obiektowym pozwala n...	łączenie obiektów	kopiowanie cech jednego obiektu do innego	usunięcie z istniejącej klasy zbędnych elementów.	tworzenie nowej klasy na podstawie jednej lub kilk...	d	programowanie	2008
4	Złącze AGP służy do podłączenia	szybkich pamięci dyskowych	urządzeń wejścia/wyjścia	kart graficznych	modemu	c	urządzenia techniki komp.	2007
5	Do którego wyprowadzenia należy podłączyć głośniki...	Mic in	Line in	Line out	Speaker out	c	urządzenia techniki komp.	2006
6	Który blok karty dźwiękowej służy do cyfrowego prz...	Przetwornik A/D	Procesor DSP	Syntezytor	Mikser	b	urządzenia techniki komp.	2011
7	Warunkiem niezbędnym przy archiwizacji danych jest	kompresja danych	kopiowanie danych	kompresja i kopiowanie danych	kompresja i kopiowanie danych z jednoczesnym ich s...	b	systemy operacyjne i sieci	2006
8	Która warstwa modelu ISO/OSI jest związana z proto...	Sieciowa	Fizyczna	Transportowa	Łączy danych	a	systemy operacyjne i sieci	2010
9	Ile komórek pamięci można zaadresować bezpośrednio...	2 do potęgi 32	2 do potęgi 64	32 do potęgi 2	64 do potęgi 2	a	urządzenia techniki komp.	2006
10	Co oznacza zwrot "wykonanie backupu systemu"?	Zamknięcie systemu	Ponowne uruchomienie systemu	Wykonanie aktualizacji systemu	Wykonanie kopii zapasowej systemu	d	systemy operacyjne i sieci	2012
11	Klaster komputerowy to	komputer z macierzą dyskową	komputer z wieloma procesorami	grupa komputerów pracujących wspólnie tak, jak...	komputer zapasowy, na którym co pewien czas wykony...	c	urządzenia techniki komp.	2007
12	Jaką ilość rzeczywistych danych można przesłać w c...	Okolo 5 kB	Okolo 55 kB	Ponad 64 kB	Ponad 500 kB	b	systemy operacyjne i sieci	2012
13	Jakiej liczbie kolorów odpowiada kolor zakodowany ...	16 kolorom	około 64 tysiącom kolorów	około 65 tysiącom kolorów	około 16 milionom kolorów	c	multimedia i grafika	2008
14	Pamięć oznaczona symbolem PC3200 nie może współpra...	300 MHz	333 MHz	400 MHz	533 MHz	d	urządzenia techniki komp.	2006
15	Co oznacza jednostka dpi podawana w parametrach ka...	Punkty na cal	Gęstość optyczną	Punkty na milimetr	Punkty na centymetr	a	urządzenia techniki komp.	2009
16	Jaka jest maksymalna prędkość odczytu płyt CD-R w ...	480 kB/s	4800 kB/s	7200 kB/s	10000 kB/s	c	urządzenia techniki komp.	2006
17	Funkcje różnych kategorii (daty i czasu, finansowe...	edytora tekstu	przeglądarki internetowej	arkusza kalkulacyjnego	programów do tworzenia prezentacji multimedialnych	c	oprogramowanie biurowe	2010
18	Który z podanych języków programowania nie jest ję...	HTML5	JavaScript	PHP	C++	d	programowanie	2012
19	W języku C++ różnica między funkcją a procedurą po...	funkcja zwraca wartość, a procedura nie	do funkcji jako parametr można przekazywać zmienną...	do procedury jako parametr można przekazywać zmien...	funkcja może być zdefiniowana z tylko jednym param...	a	programowanie	2006
20	Jaki jest kod koloru w języku HTML, jeśli kolor te...	#279004	#1B5A68	#1C9D4A	#5A681B	b	multimedia i grafika	2010

Najważniejsze zapytania do bazy MySQL

SELECT * FROM nazwa naszej tabeli – zwróci zawartości całej tabeli

id	tresc	odpa	odpb	odpc	odpd	answer	kategoria	rok
1	Wypisanie na ekranie zawartości zmiennej char s = "To jest tylko test" zostanie wykonane w języku C++ za pomocą instrukcji	cin<<s	cout>>s	cout<<s	cin>>s	c	programowanie	2012
2	Destruktor w języku C++ to metoda	wywoływana w momencie usuwania obiektu	wywoływana w momencie tworzenia obiektu	zwalnijająca pamięć przydzieloną dynamicznie w obiekcie	porządkująca pamięć operacyjną po usuniętych obiektach	a	programowanie	2009
3	Dziedziczenie w programowaniu obiektowym pozwala na	łączenie obiektów	kopiowanie cech jednego obiektu do innego	usunięcie z istniejącej klasy zbędnych elementów.	tworzenie nowej klasy na podstawie jednej lub kilku już istniejących klas	d	programowanie	2008
4	Złącze AGP służy do podłączenia	szybkich pamięci dyskowych	urządzeń wejścia/wyjścia	kart graficznych	modemu	c	urządzenia techniki komp.	2007
5	Do którego wyprowadzenia należy podłączyć głośniki aktywne w karcie dźwiękowej, której schemat funkcjonalny przedstawia rysunek?	Mic in	Line in	Line out	Speaker out	c	urządzenia techniki komp.	2006

SELECT nazwa kolumny FROM nazwa naszej tabeli – zwróci zawartości
wybranej kolumny z naszej tabelki

zapytanie : „SELECT tresc FROM pytania”

id	tresc	odpa	odpb	odpc	odpd	answer	kategoria	rok
	Wypisanie na ekranie zawartości zmiennej char s = "To jest tylko test" zostanie wykonane w języku C++ za pomocą instrukcji							
	Destruktor w języku C++ to metoda							
	Dziedziczenie w programowaniu obiektowym pozwala na							
	Złącze AGP służy do podłączenia							
	Do którego wyprowadzenia należy podłączyć głośniki aktywne w karcie dźwiękowej, której schemat funkcjonalny przedstawia rysunek?							

SELECT nazwa kolumny FROM nazwa naszej tabeli WHERE sprawdzana wartości

zapytanie : „SELECT tresc, rok FROM pytania rok="2010" „

id	tresc	odpa	odpb	odpc	odpd	answer	kategoria	rok
	Która warstwa modelu ISO/OSI jest związana z protokołem IP?							2010
	Funkcje różnych kategorii (daty i czasu, finansowe, tekstowe, matematyczne, statystyczne) są elementem składowym							2010
	Jaki jest kod koloru w języku HTML, jeśli kolor ten ma składowe w zapisie dziesiętnym: czerwony = 27, zielony = 90 i niebieski = 104?							2010

SELECT nazwa kolumny FROM nazwa naszej tabeli WHERE sprawdzana wartości LIKE „szukana wartości ” – przez dodanie % przed i po szukanej frazie spowoduje że wyszukamy frazę, nawet jeżeli szukana fraz zawiera się wyrazie np. szukamy %bo% wyniki będą bory, zabory
zapytanie: „SELECT tresc, rok FROM pytania WHERE tresc LIKE \"%C++%\";

id	tresc	odpa	odpb	odpc	odpd	answer	kategoria	rok
	Wypisanie na ekranie zawartości zmiennej char s = "To jest tylko test" zostanie wykonane w języku C++ za pomocą instrukcji							2012
	Destruktor w języku C++ to metoda							2009
	W języku C++ różnica między funkcją a procedurą polega na tym, że							2006

